

14. 01. 2021 - Čj - Mluvnice - 7. A, B – řešení

Opakování nebo Prověřování učiva:

Téma: Psaní koncovek podstatných jmen rodu mužského

01 Řešení: Ke každému z následujících slov uveďte podstatná jména odvozená různými příponami, která pojmenovávají osoby.

Cvičení vypracujeme **ústně**, pracujeme podle vzoru.

vzor: nosit – nosič = ten, kdo se zaměstnává nošením, nositel = ten, kdo něco reprezentuje (např. vyznamenání)

housle - **houslista**, hrát - **hráč**, provádět - **průvodce**, varhany – **varhaník**, **varhanář**, stroj – **strojař**, **strojník**, plavat – **plavec**

02 Řešení: Rozdělte následující slova do skupin podle rodu. Výrazy „mužský rod“, „ženský rod“ a „střední rod“ si napíšeme do sešitu pod sebe a ke každému rodu přiřadíme správná slova. Cvičení vypracujeme **písemně**.

nabídka slov: kopí, oštěp, luk, šíp, vlasy, chlupy, žlázy, obyvatel, zeměkoule, ryba, mdloba, bezvědomí, velryba, průčelí, lešení, houby, podhoubí, pstruh

vzor:

mužský rod: **oštěp**, **luk**, **šíp**, **vlasy**, **chlupy**, **obyvatel**, **pstruh**

ženský rod: **žlázy**, **zeměkoule**, **ryba**, **mdloba**, **houby**, **velryba**

střední rod: **kopí**, **bezvědomí**, **průčelí**, **lešení**, **podhoubí**

Procvičování učiva:

Téma hodiny: Odvozování podstatných jmen pomocí přípon

01 Řešení: *Následující cvičení vypracujeme **písemně** do svých školních sešitů, pracujte podle vzoru, uvedeného pod tímto zadáním:*

vzor: podkolenky, náprstník, ...

1 punčochy, které sahají pod kolena - podkolenky

2 chránič, který si dáváme při šití na prst - náprstník

3 lalok, který je pod bradou - podbradek

4 ránu rukou po hlavě - pohlavek

5 země, které leží za mořem - zámoří

6 místo, které je na městě - náměstí

7 dobu, která je před jarem - předjaří

8 místo, které je na vrchu - návrší

02 Řešení: *Porovnejte odvozená slova z předchozího cvičení se základovými slovy koleno, prst, brada, hlava, moře město, jaro vrch a určete, čím byla odvozena. Cvičení vypracujeme **ústně**.*

vzor: pahorek – hor(a), předpona *pa*, přípona –*ek*

nabídka slov: koleno, prst, brada, hlava, moře město, jaro, vrch

03 Řešení: Utvořte zdobné názvy k následujícím jménům: je – li to možné, uvádějte jich pro každé z nich více. Cvičení vypracujeme **pisemně** do školních sešitů, pracujeme podle vzoru.

vzor: zahrada – zahrádka, chvíle – chvilka, ...

zahrada - zahrádka, hoch - hošík, chvíle - chvilka, nádrž - nádržka, dítě - děťátko, medvěd - medvídek, slovo - slůvko, zvon - zvonek, orel - orlík, ruka , - ručka, džbán - džbánek

04 Řešení: Zopakujte si, jak se tvoří názvy obyvatelské, a napište k následujícím vlastním zeměpisným jménům. Cvičení vypracujeme **ústně**, každý vyvolaný žák přečte slovo a utvoří.

vzor: Jihlava – Jihlavan, Morava – Moravan, ...

Jihlava - Jihlavan, Morava - Moravan, Brno - Brňan, Praha - Pražan, Humpolec - Humpolčan, Litoměřice - Litoměřičan, Afrika - Afričan, Dánsko - Dán, Rakousko - Rakušan, Argentina - Argentinec, Egypt - Egypt'an, Kolumbie - Kolumbiec, Irsko - Ir, Korea - Korejec, Portugalsko - Portugalec, Bavorsko - Bavor, Brazílie - Brazilec, Británie - Brit, Nizozemí - Nizozemec, Tunisko - Tunisan, Albánie - Albánec